

**UCHWAŁA NR XXXII/243/21
RADY MIEJSKIEJ W JEDWABNEM**

z dnia 20 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zmianami), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zmianami.) Rada Miejska w Jedwabnem uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, który jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jedwabne na lata 2013-2023.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Jedwabnego oraz Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedwabnem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Górski

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE oraz OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022 - 2026**

JEDWABNE 2022

SPIS TREŚCI

1. Spis tabel	2
2. Wprowadzenie	3
3. Charakterystyka	4
4. Diagnoza	5
5. Uzależnienia od alkoholu a przemoc	9
6. Zasoby instytucjonalne na terenie miasta i gminy Jedwabne w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10
7. Analiza mocnych i słabych stron	12
8. Założenia programu	12
9. Adresaci programu	13
10. Realizatorzy programu	13
11. Cele i zadania programu	13
12. Monitoring i sprawozdawczość	18
13. Finansowanie	18

Spis tabel:

Tabela nr 1. Statystyka mieszkańców wg wieku i płci.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta – A” oraz liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynająca procedurę.

Tabela nr 3. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta część A” z uwzględnieniem podmiotów wszczynających procedurę w latach 2017-2020.

Tabela nr 4. Posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela nr 5. Liczba osób i rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela nr 6. Liczba utworzonych grup roboczych oraz liczba posiedzeń grup roboczych.

Tabela nr 7. Liczba osób i rodzin objętych pomocą grup roboczych.

Tabela nr 8. Występowanie przemocy ze względu na środowisko miejskie i wiejskie.

Tabela nr 9. Liczba osób objętych poradnictwem.

Tabela nr 10. Zakończone procedury „Niebieskie karty”.

Tabela nr 11. Osoby doznające przemocy w rodzinie.

Tabela nr 12. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Tabela nr 13. Porady udzielane przez terapeutę w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Jedwabnem.

Tabela nr 14. Szkolenia odbyte w 2017r

Tabela nr 15. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne: mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia.

2. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi najważniejsze środowisko, w którym żyje człowiek. Jest objęta szczególną ochroną i opieką co zapisane jest w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W rodzinie kształtuje się osobowość, system wartości, styl życia. Rodzina to grupa osób połączonych przez pokrewieństwo, jednak istnieją też rodziny nie bazujące na pokrewieństwach, ale na więzach i wzajemnym zaangażowaniu. Rodzina określana jest jako najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Wynika to z jej funkcji, która polega na kształtowaniu postaw i zachowań małoletniego członka rodziny. Rodzice czy opiekunowie to tak zwana pierwsza matryca miłości dla dziecka, odnośnik, dzięki któremu tworzy on swoje emocjonalne więzi z innymi ludźmi w późniejszym życiu. Rodzina pełni wiele funkcji, które zawierają w sobie różne potrzeby materialne i emocjonalne. Rozróżnia się:

- **funkcję prokreacyjną** (mającą za zadanie zaspokoić potrzeby seksualne małżonków, którzy tworzą rodzinę),
- **materialną** (polegającą na zapewnieniu bytu i prowadzeniu wspólnie gospodarstwa domowego),
- **wychowawczą** (która ma zapewnić dziecku możliwość poprawnego procesu socjalizacji),
- **emocjonalną**, która polega na budowaniu więzi i dbaniu o dobrostan psychiczny jej członków.

W rodzinie człowiek, w tym przede wszystkim dziecko poszukuje miłości, szacunku, akceptacji. Oczekuje od własnej rodziny spokoju, rzeczowego dialogu, życzliwości, bezpieczeństwa i ciepła domowego. Wspólnota rodzinna może tworzyć środowisko, w którym istnieje bliskość psychiczna jej członków, ciepło domowe, życzliwy dialog w interakcjach osobowych, wzajemne wspieranie w osiąganiu założonych celów. Takie środowisko stanowi najlepsze warunki do przekazywania wartościowych społecznie wzorów i kształtowania własnej tożsamości. Rodzina może być także dla jej członków środowiskiem negatywnym, pełnym agresji, przemocy, ciągłych konfliktów o dużej sile emocjonalnej. Środowiskiem, które jest obojętne, nieżyczliwe, odrzucające dziecko, dostarczające mu nieodpowiednich bodźców emocjonalnych i społecznych. Stanowi wówczas dla dziecka pewien ciężar, który ogranicza mu poczucie szczęścia i osiągania sukcesu życiowego.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) stanowi, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności ...”

Statystycznie większość osób doznających przemocy w rodzinie stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy w rodzinie są m.in.: małoletni, osoby starsze, osoby niepełnosprawne. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane dzieciom, zarówno doznającym przemocy w rodzinie, jak i będącym świadkami przemocy.

Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji społecznej. Przemoc jest trudna do zdiagnozowania, lecz rozmiary i szkodliwość zjawiska związanego z przemocą w rodzinie wskazuje na to, że jest istotnym problemem społecznym w Polsce.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy między innymi do zadań gminy określonych na w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r poz. 1876 ze zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021, poz. 1119) Opracowanie i realizacja Programu o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249) .

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jedwabne na lata 2013 2023, w której wspieranie osób i rodziny w trudnych sytuacjach kryzysowych jest jednym z podstawowych założeń. Skierowany jest do instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta i gminy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie też do lokalnej społeczności, w szczególności do osób uwikłanych w przemoc. Zadaniem Programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej oraz zmiana w świadomości społecznej mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, zwłaszcza tych, które służą jako argument do stosowania przemocy lub też do jej usprawiedliwienia, ukrywania czy bagatelizowania. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2022 – 2026. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.
  - Ustawa z dn. 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r poz.1249 ze zm.)
  - Ustawa z dn. 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.)
  - Ustawa z dn. 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021, poz. 1119 ze zm.)
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 września 2011r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011, Nr 209 poz 1245 ze zm.)
  - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021r Warszawa, dnia 5 marca 2021 r.
- UCHWAŁA NR 16 RADY MINISTRÓW z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956).

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY I MIASTA JEDWABNE

Gmina Jedwabne jest położona w województwie podlaskim, na Wysoczyźnie Kolneńskiej, w północno-wschodniej części powiatu łomżyńskiego i jest jedną z 9 gmin tego powiatu. W skład gminy wchodzi miasto Jedwabne oraz 48 wsi. Burmistrzem Jedwabnego jest pan Adam Mariusz Niebrzydowski. Gmina ma charakter typowo rolniczy, natomiast miasto Jedwabne jest ośrodkiem działającym na rzecz rolnictwa, obsługi administracyjnej ludności oraz centrum usług publicznych, takich jak: szkolnictwo i służba zdrowia. Spełnia funkcje ośrodka administracyjnego i handlowo-usługowego.

Powierzchnia miasta i gminy -159,42km² (w tym powierzchnia miasta Jedwabne 11,47km²). W miejscowości znajduje się kościół, który jest siedzibą parafii pw. św. Jakuba Apostoła. W strukturze Kościoła rzymskokatolickiego parafia należy do metropolii białostockiej, diecezji łomżyńskiej i dekanatu Jedwabne.

Tabela 1. Statystyka mieszkańców wg wieku i płci.

Liczba mieszkańców	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem, w tym:	5455	5389	5310	5222	5135
Kobiet	2189	2161	21369	2112	2072

Mężczyzn	2173	2149	2119	2103	2069
Dzieci	1093	1079	1056	1007	994

Na podstawie statystyki udostępnionej przez Urząd Stanu Cywilnego w Jedwabnem zauważany jest spadek liczby mieszkańców na terenie gminy i miasta. Liczba kobiet jest większa niż mężczyzn. Liczba dzieci zmniejsza się każdego roku. Największy spadek odnotowano z roku 2019 na 2020.

Stopa bezrobocia w powiecie łomżyńskim – 5,1%

Stopa bezrobocia w woj. podlaskim- 7,5%

Stopa bezrobocia w kraju- 6,0%

III. DIAGNOZA

Przemoc w rodzinie jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Duży wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu. Statystyki pokazują, że wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy w rodzinie jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale co jest większym problemem, uzależnienie od narkotyków i substancji psychotropowych.

Należy nadmienić, iż zjawisko przemocy wbrew panującym powszechnie opiniom nie występuje wyłącznie w rodzinach dysfunkcyjnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Dotyka rodziny niezależnie od ich statusu społecznego czy sytuacji finansowej.

Przemoc przyjmuje różne formy, jest intencjonalna, zachwiana równowaga sił pomiędzy stronami, narusza prawa i dobra osobiste ofiary, powoduje ból i cierpienie. Udzielana pomoc jest skuteczna, kiedy obejmuje aspekty psychologiczne, społeczne, moralne i prawne. Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy:

- przemoc psychologiczną,
- przemoc fizyczną,
- przemoc ekonomiczną,
- przemoc seksualną,
- zaniedbanie.

Przemoc w rodzinie może prowadzić do tragicznych skutków a w skrajnych przypadkach nawet do poważnych okaleczeń i zabójstw. Dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, terroru, lęki, rozpacz. Doznawana przemoc rodzi głębokie i szkodliwe konsekwencje, prowadzi do zaburzeń emocjonalnych, do zniewolenia ofiary i uzależnienia od sprawcy. Przemoc charakteryzują cykle.

Przedstawiamy zjawiska przemocy w mieście i gminie Jedwabne zanotowane w latach 2017 – 2021. Diagnoza powstała na podstawie badań własnych: informacji uzyskanych od Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedwabnem, Posterunku Policji w Jedwabnem, Oświaty, Ośrodka zdrowia, Organizacji pozarządowej, Kościoła, Sądu Rejonowego.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta – A” oraz liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynająca procedurę

	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A”	18	17	18	12	7
Liczba wypełnionych formularzy „NK-A” <u>wszczynających</u> procedurę	16	14	14	11	7

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” – C	14	10	15	8	5
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” – D	14	10	14	9	6

Z analizy danych wynika, że zmniejsza się liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A”, w roku 2021 wpłynęło o 11 kart mniej niż w roku 2017. Liczba wypełnionych formularzy wszczynających procedurę również ma tendencję spadkową.

Tabela nr 3. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta część A” z uwzględnieniem podmiotów wszczynających procedurę w latach 2017-2020

Instytucja wszczynająca	Rok				
	2017	2018	2019	2020	2021
Komenda Miejska Policji	18	17	17	12	7
Ośrodek Pomocy Społecznej	0	0	1	0	0
Oświata	0	0	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0	0
Przedstawiciel sądu	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	0
RAZEM	18	17	17	12	7

Z powyższych danych wynika, że inicjatorami byli przede wszystkim funkcjonariusze Policji, tylko w jednym wypadku w roku 2019 jedną na 18 sporządził przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej.

Procedura nigdy nie była wszczynana przez Oświatę, Ochronę Zdrowia, GKRPA, przedstawiciela Kościoła.

Tabela nr 4. Posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego

Liczba posiedzeń	Rok				
	2017	2018	2019	2020	2021
	6	5	4	3	4

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Tylko w roku 2020 ze względu na ogłoszony stan pandemii w kraju, członkowie nie mieli możliwości zachować określonej częstotliwości spotkań.

Tabela nr 5. Liczba osób i rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego

Liczba osób objętych pomocą ZI ogółem, w tym:	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem, w tym:	48	54	55	40	16
Ogółem kobiety, w tym:	15	17	17	13	6
Kobiety niepełnosprawne	2	3	2	0	1
Kobiety starsze	4	6	3	3	2
Ogółem mężczyźni, w tym:	15	20	17	13	10
Mężczyźni niepełnosprawni	4	5	0	0	1
Mężczyźni starsi	3	6	2	0	1
Dzieci	18	17	21	14	6
Liczba rodzin objętych pomocą ZI (w okresie sprawozdawczym)	10	14	26	17	6

Ogólna liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego utrzymywała się na tym samym poziomie, w roku 2020 wyraźnie spadła liczba osób, zdecydowanie mniej osób objętych pomocą odnotowano w 2021r. Liczba kobiet i mężczyzn jest wyrównana. Jednak w 2021r przeważała liczba mężczyzn. Niepełnosprawnych mężczyzn

było więcej kobiet. Jeżeli chodzi o wiek, to starszych kobiet odnotowano większą liczbę. Od 2017 do 2019 zauważono tendencję wzrostową liczby dzieci objętych pomocą, dopiero w 2020 r spadła liczba dzieci a w roku 2021r było o 8 osób mniej niż w 2020 r.

Tabela nr 6. **Liczba utworzonych grup roboczych oraz liczba posiedzeń grup roboczych**

	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba utworzonych grup roboczych	15	14	14	10	6
Liczba posiedzeń grup roboczych	77	72	64	81	18

W związku z tym, iż coraz mniej jest wszczynanych procedur związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zmniejsza się liczba tworzonych grup roboczych tym samym znacznie zmniejszyła się liczba posiedzeń grup roboczych. Posiedzenia odbywały się w zależności od potrzeb wynikających z podejmowanych działań.

Tabela nr 7. **Liczba osób i rodzin objętych pomocą grup roboczych**

Liczba osób objętych pomocą GR ogółem, w tym:	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
	62	100	52	40	20
Ogółem kobiety, w tym:	23	31	17	13	6
Kobiety niepełnosprawne	2	4	2	0	0
Kobiety starsze	7	10	3	3	2
Ogółem mężczyźni, w tym:	23	37	17	13	11
Mężczyźni niepełnosprawni	5	9	0	0	1
Mężczyźni starsi	3	8	2	0	1
Dzieci	16	32	18	14	3
Liczba rodzin objętych pomocą GR	20	25	26	17	7

W 2018 odnotowano najwyższą liczbę osób objętych pomocą grup roboczych, potem już z roku na rok malała liczba. W roku 2021r odnotowano najmniejszą liczbę osób objętych pomocą. Między liczbą kobiet a mężczyzn w roku 2018 o sześciu więcej było mężczyzn niż kobiet, również w 2021r mężczyzn było więcej o pięciu niż kobiet. Liczba dzieci w 2018 r. znacznie wzrosła, w kolejnych latach malała.

Tabela nr 8. **Występowanie przemocy ze względu na środowisko miejskie i wiejskie.**

	Rok				
	2017	2018	2019	2020	2021
Miasto	3	6	7	6	3
Wieś	14	8	11	6	3

Z zebranych danych wynika, że na terenach wiejskich częściej występowała przemoc niż w mieście w latach od 2017 do 2019. W latach 2020 / 2021 odnotowano tyle samo przypadków. Literatura i badania wskazują na specyfikę kulturową wsi. W tradycyjnych społecznościach wioskowych przemoc wobec członków własnej rodziny nie była potępiana. Stosowano ją w rodzinie jako dość powszechną formę karania za wszelkiego typu przewinienia. Gospodarz mógł zastosować ją wobec dzieci (np. za nieposłuszeństwo), żony (np. za zaniedbywanie obowiązków gospodarskich), ponieważ odpowiedzialność za prace w gospodarstwie, spoczywała na gospodarzu, usprawiedliwiała stosowanie tego rodzaju kary. Bicie stanowiło również środek wychowawczy, po który sięgali oboje rodzice, Surowe wychowanie dzieci należało do obowiązków rodziców. Zaniechanie bicia jako środka wychowawczego spotykało się z krytyką środowiska, zwłaszcza gdy dzieci łamały niezwykle surowe zasady

posłuszeństwa i szacunku wobec starszych. Na matki, które ujmowały się za bitymi dziećmi i starały się uchronić je przed razami, patrzono w środowisku wiejskim z lekką dezaprobatą. Matczyną troskę i uczucia traktowano jako kobiecą słabość i czynnik osłabiający solidarność rodziny. Powszechną praktykę bicia żony nie postrzegano jednak jako łamanie zasady szacunku w dwóch przypadkach. Po pierwsze, przemoc była karą za zaniedbania (np. nieposłuszeństwo, lenistwo) wobec rodziny i gospodarstwa. Drugim usprawiedliwieniem bicia były nieporozumienia w sferze intymnej, np. odmowa współżycia seksualnego lub zazdrość. Bitą mężatka nie znajdowała na ogół oparcia w teściach, z którymi przeważnie zamieszkiwali małżonkowie. Mogła zwrócić się o pomoc do swojej rodziny macierzystej, ale i od niej nie mogła liczyć na wsparcie, chyba że przemoc przekraczała środowiskową normę. Co więcej, to właśnie pretensje pokrzywdzonej traktowano jako wyraz braku solidarności rodzinnej.

Tabela nr 9. Liczba osób objętych poradnictwem.

Liczba osób ogółem objętych pomocą w formie poradnictwa :	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	8	56	14	29	14
medycznego	0	2	0	0	1
psychologicznego	2	7	2	0	2
prawnego	3	17	4	0	2
socjalnego	3	24	6	29	6
Zawodowego i rodzinnego	0	6	2	0	0
Inne – Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin	0	0	0	0	3

W 2018 najwięcej osób skorzystało ze specjalistycznego poradnictwa, zwłaszcza poradnictwa socjalnego. W 2017 nie korzystano z poradnictwa medycznego oraz zawodowego i rodzinnego. W 2019 ani razu nie korzystano z poradnictwa medycznego. W 2020r skorzystano wyłącznie z poradnictwa socjalnego. W 2021 najwięcej osób skorzystało z poradnictwa socjalnego, jedna osoba z medycznego, korzystano też z poradnictwa psychologicznego i prawnego. Objęcie poradnictwem na terenie naszego miasta i gminy jest trudne z tego względu, iż osoby doznające przemocy muszą wyjeżdżać do Łomży, gdyż na naszym terenie nie funkcjonuje poradnia psychologiczna, pedagogiczna ani biuro porad obywatelskich, gdzie mogłyby by uzyskać bezpłatną pomoc.

Tabela nr 10. Zakończone procedury „Niebieskie karty”

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na:	10	12	9	7	2
Skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestania dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	6	8	9	5	1
Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	4	4	0	2	1

Największa liczba zakończeń procedury „Niebieskie Karty” była na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestania dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Tabela nr 11. Osoby doznające przemocy w rodzinie.

Osoby doznające przemocy	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Kobiety	17	14	19	11	6
Mężczyźni	0	5	4	3	5
Dzieci	0	7	24	10	6
ogółem	17	26	47	24	17

Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie od 2020r zmalała ,wyjątek stanowi rok 2019 gdzie odnotowano najwyższą liczbę. Kobiety w znacznej mierze doświadczają przemocy ze strony mężczyzn. Zdecydowanie częściej kobiety doznają przemocy w rodzinie niż mężczyźni ze względu na nierówny podział władzy, wartości przekazywane z pokolenie na pokolenie, nierówny układ sił, podporządkowanie posłuszeństwa kobiet wobec mężczyzn, które są podstawą przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet. Przez lata bicie kobiet wiązało się z przyzwoleniem społecznym.

Tabela nr 12. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Osoby stosujące przemoc	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Kobiety	1	0	1	1	0
Mężczyźni	15	14	16	10	6
Nieletni	1	0	1	1	0
ogólnie	17	14	18	12	6

Osoby, podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie to głównie mężczyźni, co związane jest z wykorzystywaniem przez nich swojej przewagi fizycznej, pozycji społecznej, zależności ekonomicznej. Bardzo rzadko kobiety są podejrzane o stosowanie przemocy. Miały również miejsce przypadki stosowania przemocy rodziców wobec dzieci, wynikające z przekonania, że dziecko jest ich własnością. W dwóch przypadkach nieletni stosowali przemoc wobec rodziców.

IV. UZALEŻNIENIE OD ALKOHOLU A PRZEMOC.

Tabela nr 13. Porady udzielane przez terapeutę w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Jedwabnem.

ROK	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość porad dla dorosłych członków rodziny	76	100	150	145	Nie ustalono na dzień analizowania danych
Ilość porad rodzinnych	12	30	50	45	Nie ustalono na dzień analizowania danych
Ilość porad dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	12	15	50	25	Nie ustalono na dzień analizowania danych
Ilość porad dla sprawców przemocy	10	20	25	25	Nie ustalono na dzień analizowania danych

Ilość porad dla osób uzależnionych od alkoholu	17	30	70	60	Nie ustalono na dzień analizowania danych
OGÓŁEM	76	145	150	145	Nie ustalono na dzień analizowania danych

Porad udzielanych przez terapeutę w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Jedwabnem odnotowano najczęściej w 2019r dla członków rodziny i osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz dla sprawców przemocy. Niewielka tendencja spadkowa nastąpiła w 2020r. Na dzień analizowania danych nie dostarczono informacji z Punktu Konsultacyjnego.

Z danych posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że w większości rodzin dotkniętych przemocą występuje problem alkoholowy. Należy jednak zaznaczyć, że związek pomiędzy nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy, nie ma charakteru przyczynowo-skutkowego, można jedynie mówić o ich współwystępowaniu. Przemoc fizyczna to zachowanie wyuczone, a nie wynik nadużywania substancji psychoaktywnej. Badania dowodzą, że większość sprawców przestępstw popełnionych przy użyciu przemocy, jest pod wpływem środków odurzających (alkoholu, narkotyków). Także wielu sprawców przemocy domowej krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu. Osłabia on kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Około 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, że ma problemy związane z przemocą wobec najbliższych. Warto jednak podkreślić, że nadużywanie alkoholu nie jest ani koniecznym, ani wystarczającym warunkiem stosowania przemocy. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy w rodzinie. Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE NA TERENIE MIASTA I GMINY JEDWABNE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Do podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą: **Ośrodek Pomocy Społecznej** – zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, udzielają kompleksowych informacji, organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, zapewniają w zależności od potrzeb całonocne schronienie, koordynują prace w grupach roboczych, realizują procedurę Niebieskie Karty, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ma możliwość wzywania sprawców przemocy w rodzinie na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

Posterunek Policji w Jedwabnem - przyjmuje zgłoszenia od ofiar i świadków o stosowaniu przemocy w rodzinie oraz podejmuje interwencję w tych sprawach, a także realizuje procedurę Niebieskie Karty, funkcjonariusze uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Ponadto nadano policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Placówki służby zdrowia – ośrodki zdrowia (lekarze, zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarki, ratownicy medyczni)- w razie rozpoznania symptomów świadczących o stosowaniu przemocy mają uprawnienia do sporządzenia formularza Niebieska Karta, przedstawiciel służby zdrowia uczestniczy w pracach Zespołu

Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Lekarz POZ jest zobowiązany do wystawienia bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Placówki oświatowe – pedagodzy mają bezpośredni kontakt z dziećmi i młodzieżą, są uprawnieni do sporządzenia formularza Niebieska Karta, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Pedagodzy w ramach swych kompetencji obejmują dzieci i młodzież, ze zdiagnozowanym problemem przemocy, wsparciem na terenie szkoły.

Przedstawiciel organizacji pozarządowej - Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej im. A. Mickiewicza w Jedwabnem „Bliżej dziecka”

Przedstawiciel Parafii Rzymsko – Katolickiej – Ksiądz: przeprowadza rozmowy wspierające z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, informuje o instytucjach pomocowych dla osób doświadczających przemocy, wzywa osoby, wobec których istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,

Kurator zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Łomży.

Zespół Interdyscyplinarny współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie motywując osoby stosujące przemoc w rodzinie do uczestniczenia w „Programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, wydano jedno skierowanie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego / Grup roboczych zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji poprzez uczestniczenie w szkoleniach.

Tabela nr 14. Szkolenia odbyte w 2017r

Rok	Szkolenia / konferencje / tematyka
2017	1. Konferencja Informacyjna zorganizowana i prowadzona przez Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, praktyczne elementy Funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych” „Zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży – objawy i profilaktyka zażywania substancji psychoaktywnych”. Konferencja poświęcona zjawisku przemocy „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy – razem przeciwko przemocy wobec osób zależnych”.
2018	
2019	1.Szkolenie dla członków GKRPA w oparciu o Ustawę o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałania Alkoholizmowi z uwzględnieniem motywowania do leczenia, podejmowania dialogu motywacyjnego oraz zagadnienia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, procedury. 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży we współpracy z Fundacją Dialog i Fundacją Wspierania Rodzin „Korale” zorganizowało spotkanie dotyczące „Programu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze ODZYSKAĆ DZIECKO” 3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży zorganizowało spotkanie, na którym były poruszane problemy wynikające z realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współprowadzone z Sędzią Sądu Rejonowego w Łomży. 4. Konferencja inauguracyjna „Kampanię na rzecz bezpieczeństwa osób starszych” realizowana w ramach wojewódzkiego programu profilaktycznego „poMOC a nie przeMOC” współorganizowana z Grupą Ratowniczą „Nadzieja”, leśnikami oraz Oddziałem Wojewódzkim w Białymstoku Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.
2020	1.Szkolenie „Praca z rodziną w kryzysie w ramach KRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego” – realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Ośrodek Profilaktyki Społecznej Monika Wójcik - Przybyłowicz
2021	1.Szkolenie dla członków i kandydatów na członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – „Kompedium wiedzy z zakresu działalności KRPA. Tworzenie Gminnych Programów Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”, 2. „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany – w ramach prowadzenia procedury Niebieskich Kart – jak to działa w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI. Realizacja obowiązków wynikających z tzw: ustawy antyprzemocowej” 3. „Dla kadr Pomocy Społecznej dotyczące zagadnień z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pieczy zastępczej”, 4. „Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych”

VI. ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

Tabela nr 15. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne: mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia.

Czynniki wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - wysokie kompetencje i stałe doskonalenie się pracowników organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, - sprawnie funkcjonujący system realizacji procedury „Niebieskie Karty” oparty o współpracę służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, - funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich rodzin, - znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami, - dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - Niepełna diagnoza w zakresie problemu przemocy w rodzinie, - zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajach w środowisku, - małe zainteresowanie programami korekcyjno – edukacyjnymi dla sprawców przemocy, - brak wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, - brak specjalistów do pracy z rodziną: psychologa, pedagoga, prawnika itp., - obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami uwięzionymi w przemoc, - prawdopodobieństwo wystąpienia wypalenia zawodowego, - mała liczba organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, - niedostateczna współpraca interdyscyplinarna w zakresie udzielanej pomocy oraz informowania o ofertach pomocy realizowanych przez inne podmioty, - brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
Czynniki zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, - stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin, - wzrost świadomości społeczeństwa na temat przemocy i szukania pomocy, - coraz lepsza współpraca służb w ramach prac grup roboczych w zakresie rozwiązywania problemów poszczególnych rodzin, - przepisy umożliwiające skuteczne izolowanie sprawców przemocy od osób doświadczających przemocy w rodzinie, 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów , - brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, - poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę, będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu, - negatywne wzorce zachowań społecznych, - utrzymujące się stereotypy dotyczące społecznych ról kobiet i mężczyzn, - niedostateczne reakcje społeczeństwa na przypadki przemocy w rodzinie, brak interwencji, - przewlekłość spraw sądowych dotyczących przemocy w rodzinie, utrudniająca skuteczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie, - niewystarczające środki finansowe.

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ukierunkowanych na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- I. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:
Obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
- II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:
Obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych z

- niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.
- III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:
Obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
- IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
Obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływania na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,

Podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,

- społeczności lokalnej.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedwabnem,
- Posterunek Policji w Jedwabnem.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe,
- Służba zdrowia,
- Sąd Rejonowy w Łomży,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe

X. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie miasta i gminy Jedwabne.

Cele szczegółowe:

CEL: I. PROFILAKTYKA, DIAGNOZA I EDUKACJA SPOŁECZNA

CEL: II. OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

CEL: III. ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE

CEL: IV. PODNOSZENIE KOMPETENCJI, ROZWIJANIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

CEL: I. PROFILAKTYKA, DIAGNOZA I EDUKACJA SPOŁECZNA

Cel operacyjny: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu.

L.p.	Kierunek / zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
Kierunek 1. Poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie				
1.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy, analiza „Niebieskich Kart” wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego	- liczba opracowanych diagnoz, - liczba rodzin objętych pomocą, - liczba opracowanych ankiet	OPS Policja GKRPA Oświata Ochrona zdrowia Przedstawiciel sądu Przedstawiciel kościoła	Styczeń – czerwiec 2022
Kierunek 2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.				
1.	Prowadzenie lokalnych działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących przemocy, obalania mitów, stereotypów na temat przemocy w rodzinie (ulotki, broszury, plakaty), opisujących mechanizmy przemocy w rodzinie oraz wskazywanie na ich społeczną szkodliwość i społeczno – kulturowe uwarunkowania,	- liczba lokalnych działań - liczba osób które wzięły udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, - liczba opracowanych / upowszechnionych materiałów informacyjno – edukacyjnych, ulotek, broszur, plakatów	OPS Policja GKRPA Oświata	2022 - 2026
2.	- Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy) i informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę. - Zapoznanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Współpraca z placówkami oświatowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej	- liczba zajęć, - liczba uczestników, - liczba programów, - liczba broszur, plakatów - liczba spotkań z rodzicami, - liczba rodziców objętych pomocą	Oświata Policja OPS	2022 - 2026

CEL: II. OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

L.p.	Kierunek / zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
Kierunek 1. Rozwój podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasady współpracy				
1.	Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego, udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	- liczba posiedzeń ZI, - liczba wypełnionych NK, - liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „NK”, - liczba utworzonych grup roboczych, - liczba posiedzeń grup roboczych, - liczba osób objętych pomocą grup roboczych, - liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych, - liczba rodzin, w których zakończono procedurę „NK” z powodu ustania przemocy w rodzinie	OPS	2022-2026
Kierunek 2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.				
1.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	- rodzaj i formy pomocy świadczonych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, - liczba osób, które skorzystały z ofert specjalistycznego poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego;	OPS Policja GKRPA Oświata	2022-2026
Kierunek 3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.				
1.	Pomoc w zapewnieniu osobie dotkniętej przemocą w rodzinie miejsca w OIK	-liczba osób, które skorzystały z miejsc w OIKu	OPS Policja	2022-2026
2.	Udostępnianie numerów telefonów interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,; ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”, oraz adres mailowy: niebieskalinia@niebieskalinia.info	- liczba udostępnień,	OPS Policja GKRPA Oświata Ochrona zdrowia Przedstawiciel sądu Przedstawiciel kościoła	2022-2026
3.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	OPS Policja Służba zdrowia	2022-2026
4.	Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą	- liczba programów terapeutycznych, - liczba osób, które skorzystały z programów	OPS GKRPA	Utworzenie styczeń – marzec 2022 Funkcjonowanie 2022-2026
5.	Praca socjalna świadczona na rzecz rodziny z problemem przemocy	- liczba rodzin - liczba osób w rodzinie	OPS	2022-2026
6.	Informowanie osób dotkniętych przemocą o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy	- liczba przekazanych formularzy NK – B dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	OPS Policja GKRPA Oświata Służba zdrowia	

7.	Aktualizowanie i udostępnianie baz instytucji i form wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	- liczba udostępnień	OPS	Do sierpnia każdego roku 2022-2026
8.	Organizowanie programów w szkole, wyjazdów, zawodów, organizowanie spędzania wolnego czasu, realizowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy	- liczba dzieci korzystających z wypoczynku - liczba zrealizowanych programów profilaktycznych - liczba konkursów w szkole (np.: plastyczne)	Oświata GKRPA OPS	2022-2026
9.	Opracowanie materiałów informacyjnych, broszur, ulotek dla osób doświadczających przemocy	- liczba opracowanych materiałów	OPS Oświata	2022-2026
Kierunek 3. Monitoring skuteczności działań pomocowych.				
1.	Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	– liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, – liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań, – liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym osób, u których przemoc w rodzinie ustała,	OPS	2022-2026

CEL: III. ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE

Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

I.p.	Kierunek / zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
Kierunek 1. Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji				
1.	Rozpowszechnianie baz danych oraz informatorów, przez podmioty podległe pionach organizacyjnych	- liczba umieszczonych informatorów zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych na stronach internetowych gminy	OPS	2022-2026

Kierunek 2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie				
1.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A” przez pracowników socjalnych, - liczba sporządzonych formularzy NK-D przez członków zespołu interdyscyplinarnego/ grupy robocze, - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” - liczba rodzin wobec, których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”, - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” - liczba zakończonych procedur w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, - liczba zakończonych procedur w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań, 	OPS	2022-2026
2.	Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, w tym motywowanie do ograniczania alkoholu lub/i do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie na badania specjalistyczne pod kątem uzależnienia oraz zobowiązanie do leczenia odwykowego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków kierowanych do GKRPA w celu zobowiązania do leczenia, - liczba skierowanych wniosków do sądu, - liczba osób zobowiązanych wyrokiem sądu do podjęcia leczenia uzależnienia 	GKRPA OPS POLICJA	2022-2026
3	Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie		Policja OPS	2022-2026
4.	Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemoc	- liczba osób zatrzymanych w związku z popełnionym przestępstwem znęcania się nad rodziną,	Policja	2022-2026
5.	Wydawanie przez funkcjonariuszy policji / żandarmerii wojskowej nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie	- liczba wydanych nakazów,	Policja	2022-2026
6.	Stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych, tj: dozór policji, zakaz kontaktowania się z osobą dotknięta przemocą, zakaz zbliżania się, nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu, tymczasowe aresztowanie	- Liczba wydanych nakazów / zakazów	Policja	2022-2026
Kierunek 3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.				
1.	Współpraca z PCPR w Łomży w zakresie realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych skierowań, - liczba osób, które przystąpiły do programu, 	OPS GKRPA POLICJA	2022-2026

	informowanie i kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie	- liczba osób, które ukończyły program		
--	---	--	--	--

CEL: IV PODNOSZENIE KOMPETENCJI, ROZWIJANIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Cel operacyjny: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Kierunek / zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
Kierunek 1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
1.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc oraz umożliwienie podnoszenia kompetencji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego, - liczba przebytych szkoleń,	OPS GKRPA	2022-2026

XI. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring Programu opierać się będzie na ocenie poziomu realizacji wskaźników określonych dla poszczególnych celów operacyjnych, informacji sprawozdawczych i dostępnych danych statystycznych. Prowadzony będzie coroczny monitoring celem, którego będzie ocena wdrażanego Programu oraz wprowadzenia ewentualnych korekt.

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu **podmioty** składają **do 31 stycznia** każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Jedwabnem corocznie w terminie **do dnia 31 marca** przedkłada Radzie Miejskiej w Jedwabnem sprawozdanie z realizacji Programu.

Wdrażanie Programu będzie miało charakter ciągły i otwarty, stąd też odstąpiono od określenia harmonogramu realizacji działań cząstkowych w poszczególnych latach. Z uwagi na potrzebę bieżących działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, za celowe uznano pozostawienie pewnej elastyczności co do wymiaru jak i terminów działań. Dlatego w programie określono ramowe terminy realizacji.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026 będą w szczególności środki własne gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł.